

ພຣະຣາຊກູ່ມືຖື
ໂຄຮງການອຸ່ນຮັກຍື່ນແລະດູແລຮັກຍາ
ທັກປາກຮຽນຈາຕິກາຍໃນອຸທຍານແຫ່ງຈາຕິຕາມມາຕາ ໬໔
ແຫ່ງພຣະຣາຊບໍລິຫານແຫ່ງຈາຕິ ພ.ສ. ໨໔໖໗
ພ.ສ. ໨໔໖໗

ພຣະບາທສມເດືອນພຣະປຣມເນທຣາມາຮົບດີສຶກສົນທຣມຫວ່າຈີຣາລົງກຣນ
ພຣະວິຈິຣເກລ້າເຈົ້າອູ້ໜ້ວ

ໃຫ້ໄວ້ ຄ ວັນທີ ๑๕ ພຸສົງຈິກາຍນ ພ.ສ. ໨໔໖໗
ເປັນປີທີ່ ៩ ໃນຮັກລັບຈຸບັນ

ພຣະບາທສມເດືອນພຣະປຣມເນທຣາມາຮົບດີສຶກສົນທຣມຫວ່າຈີຣາລົງກຣນ ພຣະວິຈິຣເກລ້າເຈົ້າອູ້ໜ້ວ
ມີພຣະບຣມຮາຫໂອກກາໂປຣດເກລ້າຫ້າ ໃຫ້ປະກາສວ່າ
ໂດຍທີ່ເປັນການສມຄວງກຳຫັດໂຄຮງການອຸ່ນຮັກຍື່ນແລະດູແລຮັກຍາທັກປາກຮຽນຈາຕິກາຍໃນອຸທຍານແຫ່ງຈາຕິ
ອາສີຍອຳນາຈຕາມຄວາມໃນມາຕາ ១៧៥ ຂອງຮັກປາກຮຽນນູ້ໝູ້ແຫ່ງຮາຊອານາຈັກໄທຢ
ແລະມາຕາ ໬໔ ແຫ່ງພຣະຣາຊບໍລິຫານແຫ່ງຈາຕິ ພ.ສ. ໨໔໖໗ ຈຶ່ງທຽງພຣະກຣູນາໂປຣດເກລ້າຫ້າ
ໃຫ້ຕາພຣະຣາຊກູ່ມືຖືເຂົ້າໄວ້ ດັ່ງຕ່ອໄປນີ້

ມາຕາ ១ ພຣະຣາຊກູ່ມືຖືເນື້ອງກີ່ນີ້ເຮັດວຽກວ່າ “ພຣະຣາຊກູ່ມືຖືໂຄຮງການອຸ່ນຮັກຍື່ນແລະດູແລຮັກຍາ
ທັກປາກຮຽນຈາຕິກາຍໃນອຸທຍານແຫ່ງຈາຕິຕາມມາຕາ ໬໔ ແຫ່ງພຣະຣາຊບໍລິຫານແຫ່ງຈາຕິ
ພ.ສ. ໨໔໖໗ ພ.ສ. ໨໔໖໗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานของรัฐ ที่มีภารกิจและปฏิบัติงานในพื้นที่อุทยานแห่งชาตินั้น

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ครอบครัว” หมายความว่า บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปซึ่งใช้ชีวิตร่วมกันฉันสามีภริยา หรือมีความผูกพันทางสายโลหิต ทางกฎหมาย หรือเกี่ยวด้วยเป็นเครือญาติ ซึ่งมีบุพพาทและหน้าที่ต่อกัน และมีความสัมพันธ์เกือกุลกัน และให้หมายความรวมถึงบุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะที่อยู่อาศัยตัวคนเดียว ในการสำรวจตามมาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ด้วย

“ครัวเรือน” หมายความว่า ครอบครัวตั้งแต่สองครอบครัวขึ้นไปที่ทำกินร่วมกันในสถานที่เดียวกัน หรือในบริเวณพื้นที่ทำกินเดียวกัน หรืออยู่อาศัยในอุทยานแห่งชาตินั้น

“สมาชิกในครอบครัวหรือครัวเรือน” หมายความว่า บุคคลซึ่งเป็นครอบครัวหรือครัวเรือน ของผู้ครอบครองที่ดินในการสำรวจตามมาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และปรากฏรายชื่อในแบบสำรวจการครอบครองที่ดิน

“ผู้ครอบครองที่ดิน” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีสถานะเป็นผู้ถือครองที่ดินแต่ละแปลง ในอุทยานแห่งชาติแต่ละแห่งในการสำรวจตามมาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และปรากฏรายชื่อในบัญชีรายชื่อราษฎรผู้ได้รับการบริหารจัดการพื้นที่

“ชุมชน” หมายความว่า กลุ่มคนซึ่งรวมตัวกันอย่างต่อเนื่องและมีอัตลักษณ์ร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำประโยชน์ร่วมกัน และมีกฎ ระเบียบ หรือระบบบริหารจัดการร่วมกัน โดยมีผู้นำชุมชนที่สามารถแสดงเจตนาของชุมชนและบังคับการตามกฎหมายหรือระเบียบนั้นได้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

มาตรา ๕ ให้มีโครงการอนุรักษ์และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติภายในอุทยานแห่งชาติ เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติโดยมิได้สิทธิในที่ดินตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ เรียกโดยย่อว่า “โครงการ”

โครงการนี้มีกำหนดระยะเวลาสิบปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

มาตรา ๖ ผู้อยู่อาศัยหรือทำกินภายใต้โครงการตามพระราชบัญญัตินี้ มีส่องประเกทได้แก่

- (๑) ผู้ครอบครองที่ดิน
- (๒) สมาชิกในครอบครัวหรือครัวเรือน

มาตรา ๗ โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนที่อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติมาก่อนวันที่พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับ ได้อยู่อาศัยหรือทำกินเป็นการชั่วคราวโดยกำหนดเป็นโครงการอนุรักษ์และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติภายนอกอุทยานแห่งชาติ และกำหนดเขตพื้นที่อยู่อาศัยหรือทำกินให้ดีเจน ไม่ให้มีการขยายพื้นที่อีก รวมทั้งป้องกันมิให้มีการครอบครองที่ดินบุกรุก ก่อสร้าง หรือแฝ่ว่างพื้นที่ในอุทยานแห่งชาติ ตลอดจนกำหนดให้มีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) การอนุรักษ์ พื้นฟู ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพภายในพื้นที่โครงการ

(๒) การอยู่อาศัยเชิงอนุรักษ์ โดยไม่กระทบต่อการอันก่อให้เกิดความเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ หรือสัตว์ป่า ในอุทยานแห่งชาติ

(๓) การส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในเขตอุทยานแห่งชาติ และอนุรักษ์ดูแลรักษาพื้นที่โดยชุมชน

(๔) การอนุรักษ์ คุ้มครอง และดูแลสัตว์ป่า รวมทั้งแหล่งที่อยู่อาศัยและแหล่งหากินของสัตว์ป่าในอุทยานแห่งชาติ เพื่อให้สัตว์ป่าดำรงชีพอยู่ได้ตามวิถีธรรมชาติและเอื้ออำนวยต่อระบบนิเวศ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง รัฐสามารถรักษาไว้และส่งเสริมการคืนพื้นที่ต้นน้ำลำธารพื้นที่ที่มีความอ่อนไหวต่อระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ และป้องกันมิให้มีการบุกรุกพื้นที่อุทยานแห่งชาติ โดยความร่วมมือของชุมชนในพื้นที่

มาตรา ๘ โครงการนี้ให้ดำเนินการในพื้นที่อุทยานแห่งชาติตามที่ระบุไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ และให้มีแนวเขตโครงการตามที่กำหนดไว้ในแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙ ผู้อยู่อาศัยหรือทำกินภายใต้โครงการต้องเป็นผู้อยู่อาศัยหรือทำกินตามผลการสำรวจตามมาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และได้อยู่อาศัยหรือทำกินภายใต้ครอบเวลาตามตicle ๓๐ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เรื่อง การแก้ไขปัญหาที่ดิน

ในพื้นที่ป่าไม้ หรือตามคำสั่งคณะกรรมการสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ เรื่อง เพิ่มเติมหน่วยงานสำหรับการปราบปราม หยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ และนโยบายการปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราว ในสภากาชาดปัจจุบัน ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗

ให้อธิบดีจัดทำบัญชีรายชื่อผู้อยู่อาศัยหรือทำกินภายในให้อธิบดีโครงการตามวรรคหนึ่งตามแบบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๐ การอยู่อาศัยหรือทำกินภายในให้กระทำได้ในจำนวนนี้ที่ตามผลการสำรวจแต่ไม่เกินครอบครัวละยี่สิบไร่ และในกรณีครัวเรือนให้อยู่อาศัยหรือทำกินได้ไม่เกินสี่สิบไร่

ในกรณีที่ครอบครัวหรือครัวเรือนใหม่ที่ดินเกินกว่าจำนวนที่กำหนด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่กันพื้นที่ส่วนเกินและให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชฟื้นฟูสภาพที่ดินนั้นหรือดำเนินการด้านการอนุรักษ์ให้คงความสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่อไปโดยร่วมกับชุมชนในพื้นที่โครงการ เว้นแต่พื้นที่ส่วนกลางหรือพื้นที่ชุมชน

มาตรา ๑๑ ผู้อยู่อาศัยหรือทำกินภายในให้กระทำการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) อายุอยู่อาศัยและทำประโยชน์บนที่ดินที่อยู่อาศัยหรือทำกินตามโครงการนี้อย่างต่อเนื่องและไม่มีที่ดินทำกินอื่นนอกเขตพื้นที่โครงการ

(๓) ไม่มีที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์หรือมีสิทธิครอบครองในที่ดินทำกินหรือที่อยู่อาศัยอื่น

(๔) ไม่เคยต้องคำพิพากษาง引起的สุดให้ออกจากอุทยานแห่งชาติหรือเขตอุทยานพันธุ์สัตว์ป่า

(๕) ไม่เคยต้องคำพิพากษาง引起的สุดในความผิดเกี่ยวกับการยึดถือหรือครอบครองที่ดินก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพ หรือเปลี่ยนแปลงพื้นที่จากเดิมทำไม้ ล่าสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือค้าสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง ซากสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว ตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติหรือกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าฉบับแต่晚ที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

(๖) ไม่เคยถูกพนักงานเจ้าหน้าที่มีคำสั่งถึงที่สุดให้เพิกถอนสิทธิการอยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติ และเขตอุทยานพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า

มาตรา ๑๒ ให้ผู้ครอบครองที่ดินสื้นสุดการอยู่อาศัยหรือทำกินในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อโครงการตามพระราชบัญญัตินี้สื้นสุดลง

(๒) ผู้ครอบครองที่ดินไม่ประสงค์จะอยู่อาศัยหรือทำกินในที่ดินนั้นต่อไป โดยแจ้งความประสงค์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๓) ผู้ครอบครองที่ดินไม่ทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยติดต่อกันเกินหนึ่งปี โดยไม่มีเหตุอันควร

(๔) ผู้ครอบครองที่ดินตาย และพ้นกำหนดระยะเวลาหนึ่งปีแล้วไม่มีผู้ได้รับอนุญาตให้อยู่อาศัยหรือทำกินในที่ดินแปลงนั้นต่อไปตามมาตรา ๑๔

(๕) ผู้ครอบครองที่ดินขาดดุลสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑

(๖) ผู้ครอบครองที่ดินต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกตามกฎหมายว่าด้วยอุทัยนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ หรือกฎหมายว่าด้วยป่าชุมชน

(๗) ผู้อยู่อาศัยหรือทำกินภายใต้โครงการผู้หนึ่งผู้ใดยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้างแพ้ทาง เผาป่า หรือกระทำการด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิมตามมาตรา ๑๙ (๑) แห่งพระราชบัญญัติอุทัยนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในพื้นที่นอกเขตโครงการหรือเป็นผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าว

(๘) ผู้ครอบครองที่ดินกระทำการมิดตามมาตรา ๑๙ (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) หรือ (๑๐) หรือมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติอุทัยนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในพื้นที่นอกเขตโครงการเว้นแต่กรณีตามมาตรา ๑๙ (๒) ที่เป็นการกระทำแก่ทรัพยากรธรรมชาติที่เกิดใหม่ทดแทนได้ตามคุณภาพและมีมูลค่ารวมกันไม่เกินสองพันบาท และกรณีตามมาตรา ๒๑ ที่มิใช่การนำหรือปล่อยสัตว์ที่เป็นอันตรายหรือก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศอย่างรุนแรง

(๙) ผู้ครอบครองที่ดินไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๓ คำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๔ หรือระเบียบที่ออกตามมาตรา ๖๔ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติอุทัยนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

การออกและการสั่งให้ออกจากพื้นที่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

เมื่อผู้ครอบครองที่ดินสิ้นสุดการอยู่อาศัยหรือทำกิน ให้จำหน่ายซื้อผู้ครอบครองที่ดิน และสมาชิกในครอบครัวหรือครัวเรือนออกจากบัญชีตามมาตรา ๙ วรรคสอง และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปิดป้ายว่าเป็นพื้นที่อุทยานแห่งชาติห้ามบุกรุกครอบครอง รวมทั้งพื้นที่สภาพที่ดินนั้นหรือดำเนินการด้านการอนุรักษ์ให้คงความสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่อไป

มาตรา ๓๓ สมาชิกในครอบครัวหรือครัวเรือนสิ้นสุดการอยู่อาศัยหรือทำกิน ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) การครอบครองที่ดินสิ้นสุดลงโดยผลแห่งมาตรา ๑๒
 - (๒) สมาชิกในครอบครัวหรือครัวเรือนผู้นั้นตาย
 - (๓) สมาชิกในครอบครัวหรือครัวเรือนขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑
 - (๔) สมาชิกในครอบครัวหรือครัวเรือนต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกตามกฎหมายว่าด้วยอุทัยนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ หรือกฎหมายว่าด้วยป่าชุมชน
 - (๕) สมาชิกในครอบครัวหรือครัวเรือนกระทำการผิดตามมาตรา ๑๙ (๒) (๓) (๔) (๕)
 - (๖) (๗) (๘) หรือ (๑๐) หรือมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติอุทัยนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๗ ในพื้นที่นออกเขตโครงการ เว้นแต่กรณีตามมาตรา ๑๙ (๒) ที่เป็นการกระทำแก่ทรัพยกรรมชาติที่เกิดใหม่ทดแทนได้ตามถูกากและมีมูลค่ารวมกันไม่เกินสองพันบาท และกรณีตามมาตรา ๒๑ ที่มิใช่การนำหรือปล่อยสัตว์ที่เป็นอันตรายหรือก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจรุนแรง
 - (๗) สมาชิกในครอบครัวหรือครัวเรือนผู้นั้นไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๓ คำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๔ หรือระเบียบที่ออกตามมาตรา ๖๔ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติอุทัยนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๗
- การสิ้นสุดการอยู่อาศัยหรือทำกินของสมาชิกในครอบครัวหรือครัวเรือนตามวรรคหนึ่ง เป็นกรณีเฉพาะตัวของสมาชิกในครอบครัวหรือครัวเรือน เว้นแต่กรณีตาม (๑) ให้มีผลกับสมาชิกในครอบครัวหรือครัวเรือนของผู้ครอบครองที่ดินทุกคน และเมื่อสมาชิกในครอบครัวหรือครัวเรือนสิ้นสุดการอยู่อาศัยหรือทำกิน ให้จำหน่ายซื้อออกจากบัญชีตามมาตรา ๙ วรรคสอง และบุคคลนั้นจะยืนคำขอตามมาตรา ๑๕ อีกมิได้

ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง มาใช้บังคับกับการออกและการสั่งให้ออกจากพื้นที่ของสมาชิกในครอบครัวหรือครัวเรือนด้วย โดยอนุโลม

มาตรา ๑๕ ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัตินี้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่ดินอุทัยฯแห่งชาติ ที่ให้อยู่อาศัยหรือทำกินภายใต้โครงการนี้เป็นทรัพย์นอกราษฎร์ตามกฎหมาย ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้ครอบครองที่ดินถึงแก่ความตาย บุคคลที่ประสงค์จะอยู่อาศัยหรือทำกินในที่ดินแปลงนั้นต่อไปให้ยื่นขออนุญาตต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมีอำนาจ โดยการอนุญาตให้อยู่อาศัยหรือทำกินต่อไปได้ให้อยู่ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) เป็นสมาชิกในครอบครัวหรือครัวเรือนของผู้ครอบครองที่ดินที่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้อยู่อาศัยหรือทำกินในที่ดินแปลงนั้นตามมาตรา ๙ วรรคสอง หรือ

(๒) เป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้ครอบครองที่ดินหรือบุตรนอกราษฎร์ที่ผู้ครอบครองที่ดินได้รับรองแล้ว หรือเป็นคู่สมรสที่ยังมีชีวิตอยู่ของผู้ครอบครองที่ดิน ในกรณีเป็นบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะเมื่อบรรลุนิติภาวะแล้ว ต้องแสดงเจตนาที่จะอยู่อาศัยหรือทำกินในโครงการนี้ต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมีอำนาจ

การขอ การอนุญาต และการแสดงเจตนาอยู่อาศัยหรือทำกิน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

ให้ผู้ได้รับอนุญาตตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่เข่นเดียวกับผู้ครอบครองที่ดินตามพระราชบัญญัตินี้ และการอยู่อาศัยหรือทำกินตามมาตราหนึ่งต้องไม่กระทบต่อจำนวนเนื้อที่ที่ดินที่ให้อยู่อาศัยหรือทำกินในโครงการตามมาตรา ๑๐ และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชบัญญัติ

มาตรา ๑๕ ให้หัวหน้าอุทยานแห่งชาติบริหารจัดการโครงการที่อยู่ในอุทยานแห่งชาติตามแผนการบริหารจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติแต่ละแห่งที่ได้จัดทำขึ้นตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติ อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๗

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งต้องกำหนดเป้าหมายและแนวทางในการป้องกันมิให้มีการขยายพื้นที่โครงการและบุกรุกพื้นที่อุทยานแห่งชาติเพิ่มขึ้น รวมทั้งการป้องกันและแก้ไขความเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพ จากการใช้ประโยชน์ที่ดินภายในพื้นที่โครงการ

มาตรา ๑๖ ผู้ครอบครองที่ดินจะโอนการครอบครองให้บุคคลอื่นหรือยินยอมให้บุคคลอื่นที่มีเชื้อสماชิกในครอบครัวหรือครัวเรือนเข้าอยู่อาศัยหรือทำกินได้

มาตรา ๑๗ ผู้อยู่อาศัยหรือทำกินภายใต้โครงการมีหน้าที่ต้องกระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำรงชีพในพื้นที่โครงการอย่างเป็นปกติธรรมโดยปฏิบัติตามระเบียบที่ออกตามมาตรา ๖๔ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติอุทบวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

(๒) อยู่อาศัยหรือทำกินภายใต้โครงการโดยไม่รบกวนการดำรงชีวิตของสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ไม่ทำลายแหล่งอาศัยหรือหากินของสัตว์ป่า และไม่ล่าสัตว์ป่าในพื้นที่โครงการและโดยรอบโครงการโดยผิดกฎหมาย

(๓) ทำการเกษตรหรือทำการอื่นใดเพื่อการดำรงชีพภายใต้โครงการโดยไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพดิน น้ำ อากาศ สัตว์ป่า ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งไม่ก่อให้เกิดหรือการแพร่กระจายของมลพิษจนไม่สามารถฟื้นฟูสภาพได้หรือเป็นอันตรายอย่างรุนแรงต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพอนามัยของประชาชนที่อยู่อาศัยหรือทำกินในโครงการหรือโดยรอบโครงการ

มาตรา ๑๘ นอกจากหน้าที่ตามที่กำหนดในมาตรา ๑๗ แล้ว ผู้อยู่อาศัยหรือทำกินภายใต้โครงการมีหน้าที่ในการอนุรักษ์ พื้นฟู ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพภายในพื้นที่โครงการ ดังต่อไปนี้

(๑) รักษาและป้องกันไว้ซึ่งทรัพยากรป่าไม้ที่เป็นแหล่งอาศัยหรือหากินของสัตว์ป่า และการคุ้มครองสัตว์ป่าหรือพันธุ์พืชให้คงไว้ซึ่งสภาพธรรมชาติของพื้นที่ ความสมดุลของระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพ

(๒) ร่วมมือกับทางราชการและให้ความช่วยเหลือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปลูกป่าเลียนแบบธรรมชาติ หรือปลูกป่าด้วยวิธีการอื่นใดตามนโยบายของรัฐ

(๓) อนุรักษ์ดินและน้ำโดยมีมาตรการที่สอดคล้องกับระบบนิเวศ

(๔) ดำเนินการอื่นใดเพื่อป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดแก่ทรัพยากรป่าไม้ และทรัพยากรสัตว์ป่า

(๕) ร่วมมือกับทางราชการและให้ความช่วยเหลือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการดูแล สอดส่อง และป้องกันการบุกรุก ยึดถือ ครอบครอง แฝงตัว ป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า และรักษาระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่โครงการ

มาตรา ๑๙ เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์ พื้นที่ ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพภายในพื้นที่โครงการของผู้อยู่อาศัยหรือทำกินภายใต้โครงการ ตามมาตรา ๑๙ และเมื่ออธิบดีเห็นสมควรหรือเมื่อมีคำขอจากผู้ครอบครองที่ดิน อธิบดีอาจดำเนินการให้ชุมชนทำหน้าที่ร่วมกันในโครงการหรือช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการได้

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๐ ผู้ครอบครองที่ดินต้องควบคุมดูแลสมาชิกในครอบครัวหรือครัวเรือนมิให้กระทำการใดที่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยอุथيانแห่งชาติ ตลอดจนให้ปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๓ คำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๔ และระเบียบที่ออกตามมาตรา ๖๔ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติอุทيانแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๗

มาตรา ๒๑ การก่อสร้าง ตัดแปลง หรือเปลี่ยนแปลงการใช้อาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้าง ในพื้นที่โครงการ ต้องเป็นไปเพื่อการอยู่อาศัยหรือทำกินเท่าที่จำเป็นแก่การดำรงชีพ และอาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างนั้นต้องสูงไม่เกินสองชั้น มีลักษณะกลมกลืนกับธรรมชาติ ภูมิทัศน์ และสิ่งแวดล้อมภายในอุทيانแห่งชาติ ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม และการก่อสร้าง ตัดแปลง หรือเปลี่ยนแปลงการใช้อาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างเพื่อใช้ในวัตถุประสงค์อื่น เช่น โรงงานหรือโรงเรມ จะกระทำไม่ได้

ความในวรรคหนึ่งมิให้นำมาใช้บังคับกับอาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้าง ที่มีอยู่ก่อน พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงกรณีที่อาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างนั้นถูกรื้อถอน หรือทำให้เสื่อมสภาพ ถูกเพลิงไหม้ หรือประสบภัยพิบัติอื่นไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน และผู้อยู่อาศัย หรือทำกินในพื้นที่โครงการประสงค์จะก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคารเพื่อทดแทนอาคารเดิมที่ได้รับความเสียหาย

การพิจารณาให้ก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนแปลงการใช้อาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้าง ในพื้นที่โครงการ ให้หัวหน้าอุทยานแห่งชาติที่อาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างนั้นตั้งอยู่หารือร่วมกับเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยควบคุมอาคารด้วย

ในกรณีที่มีการก่อสร้าง ดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงการใช้อาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้าง โดยฝ่ายนิติบัญญัติ แล้วพนักงานเจ้าหน้าที่ได้มีคำสั่งให้แก้ไขแล้ว หากไม่ปฏิบัติตาม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจจี้อ่อนโดยเรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากเจ้าของอาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างนั้นได้

มาตรา ๒๒ หากปรากฏว่ามีโรคระบาดสัตว์ในท้องที่ที่เป็นที่ตั้งของอุทยานแห่งชาติ ให้หัวหน้าอุทยานแห่งชาติประกาศและควบคุมมิให้มีการเคลื่อนย้ายสัตว์ประเภทหรือชนิดที่มีโรคติดต่อนั้น เข้าออกในพื้นที่โครงการ และปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์อย่างเคร่งครัด

มาตรา ๒๓ ห้ามมิให้ผู้ใดนำชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานตามที่อธิบดีประกาศกำหนดเข้ามา ในพื้นที่โครงการ

รายการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน ให้ปิดประกาศ ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน ที่ทำการกำนัน และที่ทำการอุทยานแห่งชาติภายในพื้นที่โครงการนั้นตั้งอยู่ และจัดการอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับลักษณะของชนิดพันธุ์ดังกล่าวและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๒๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่และอำนาจภายใต้กฎหมายในพื้นที่โครงการ ดังต่อไปนี้

(๑) สั่งห้ามการกระทำใด ๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพ หรืออาจทำให้แนวเขตพื้นที่โครงการ เปลี่ยนแปลง แม้จะทำไปเพื่อการดำเนินชีพอย่างเป็นปกติธรรมดายังไหร่ก็ตาม

(๒) สั่งให้ระงับหรือหยุดการกระทำใด ๆ ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และระเบียบที่ออกตามมาตรา ๖๔ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๗

(๓) สั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๑๙

(๔) สั่งให้ปฏิบัติหรือดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ หรือเพื่อป้องกัน หรือแก้ไขปัญหาโรคระบาดหรือการรุกรานของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นตามมาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๓

(๕) สั่งให้ออกจากพื้นที่โครงการภายหลังการสิ้นสุดการอยู่อาศัยหรือทำกินตามมาตรา ๑๗

หรือมาตรา ๑๓

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่พื้นที่ป่าภายในแนวเขตโครงการ มีทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ตามถูกากลจำนวนจำกัดไม่เพียงพอต่อการเก็บหาหรือใช้ประโยชน์ หรือการเก็บหาหรือใช้ประโยชน์จากทรัพยากรดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อสภาพธรรมชาติ สัตว์ป่า ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้หัวหน้าอุทยานแห่งชาติกำกับ ควบคุมดูแล และพิจารณาให้เกิดความเป็นธรรม โดยอาจจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้แทนแต่ละชนเผ่าที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะได้

ในกรณีที่มีข้อพิพาทเกิดขึ้นจากเหตุตามวรรคหนึ่ง ให้หัวหน้าอุทยานแห่งชาติทำการไต่สวนและรับฟังคุกรณ์ และวินิจฉัยข้อหาด

มาตรา ๒๖ การติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการ และการตรวจสอบการบุกรุกหรือขยายพื้นที่ภายใต้โครงการหรือบริเวณโดยรอบโครงการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๒๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ภูมิธรรม เวชยชัย

รองนายกรัฐมนตรี

บัญชีท้ายพระราชบัญญัติ
โครงการอนุรักษ์และดูแลรักษา
ทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้ในอุทยานแห่งชาติตามมาตรา ๖๔
แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๗
พ.ศ. ๒๕๖๗

ลำดับที่	โครงการอนุรักษ์และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้ในอุทยานแห่งชาติ
๑	โครงการอนุรักษ์และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้ในอุทยานแห่งชาติน้ำหนาว ในท้องที่ตำบลลังกว้าง ตำบลหลักด่าน และตำบลน้ำหนาว อำเภอโนนหัวนา จังหวัดเพชรบูรณ์
๒	โครงการอนุรักษ์และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้ในอุทยานแห่งชาติเขากิษมูกุฎ ในท้องที่ตำบลคล้มวัน และตำบลลังแข็ง อำเภอเมฆาม จังหวัดจันทบุรี
๓	โครงการอนุรักษ์และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้ในอุทยานแห่งชาติเขาสิบห้าชั้น ในท้องที่ตำบลขุนช่อง อำเภอแก่งหางเมว จังหวัดจันทบุรี
๔	โครงการอนุรักษ์และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้ในอุทยานแห่งชาติตาดหมอก ในท้องที่ตำบลห้วยใหญ่ อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

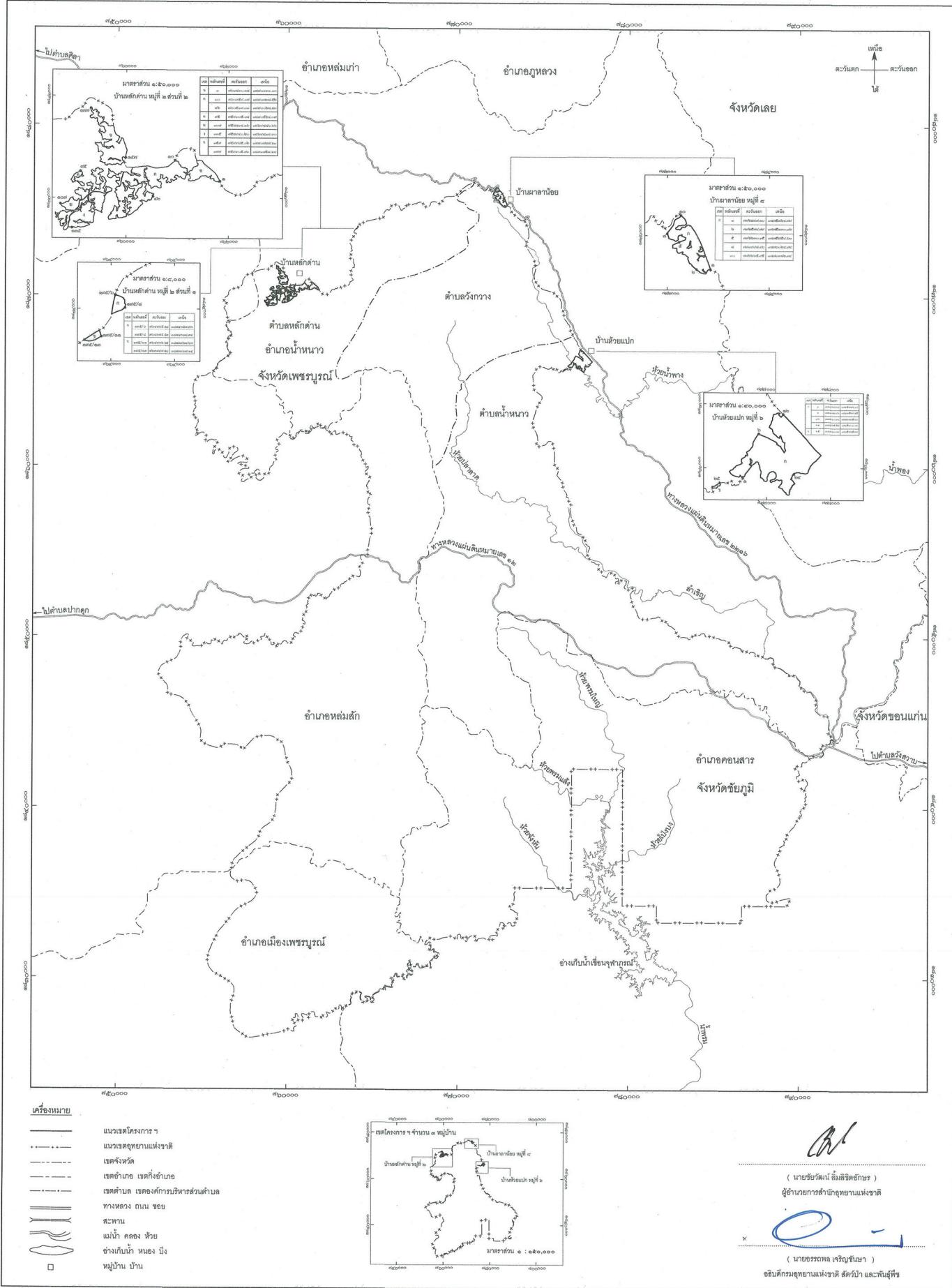
ແນະກີທ້າວພະຈຳຄຸນ
ໂຄງການອຸປະກອດ
ຕາມມາດຕາ ๖๔ ແກ່ພະຈຳບໍ່ມີດູອຸທະຍານແກ່ຫຼາດ
ພ.ສ. ೯-૧૬

၁၂၈

ແສດແນາເງິນໂຄງກາອ່ອນັ້ນັກຢະແດດລັກທາງຫຼັກພາກຮອມມາດີໄກຢູ່ໃນອຸທະຍານແໜ່ງຊາດໃໝ່ນ້ານວາ
ໃນທັນທີທີ່ຕໍ່ມີປະຈົກວັງ ດຳລັກຄົດຕ່ານ ແລະດຳລັກນ້າໜ້າວ່າ ອໍານວຍນ້າໜ້າວ່າ ຈຶ່ງກວດເພື່ອບຸກຄົນ
ເນື້ອທີ່ປະມານ ១,០៥៥ ໄວ້

มาตราส่วน ๑ : ๑๕๐,๐๐๐

0 b n v

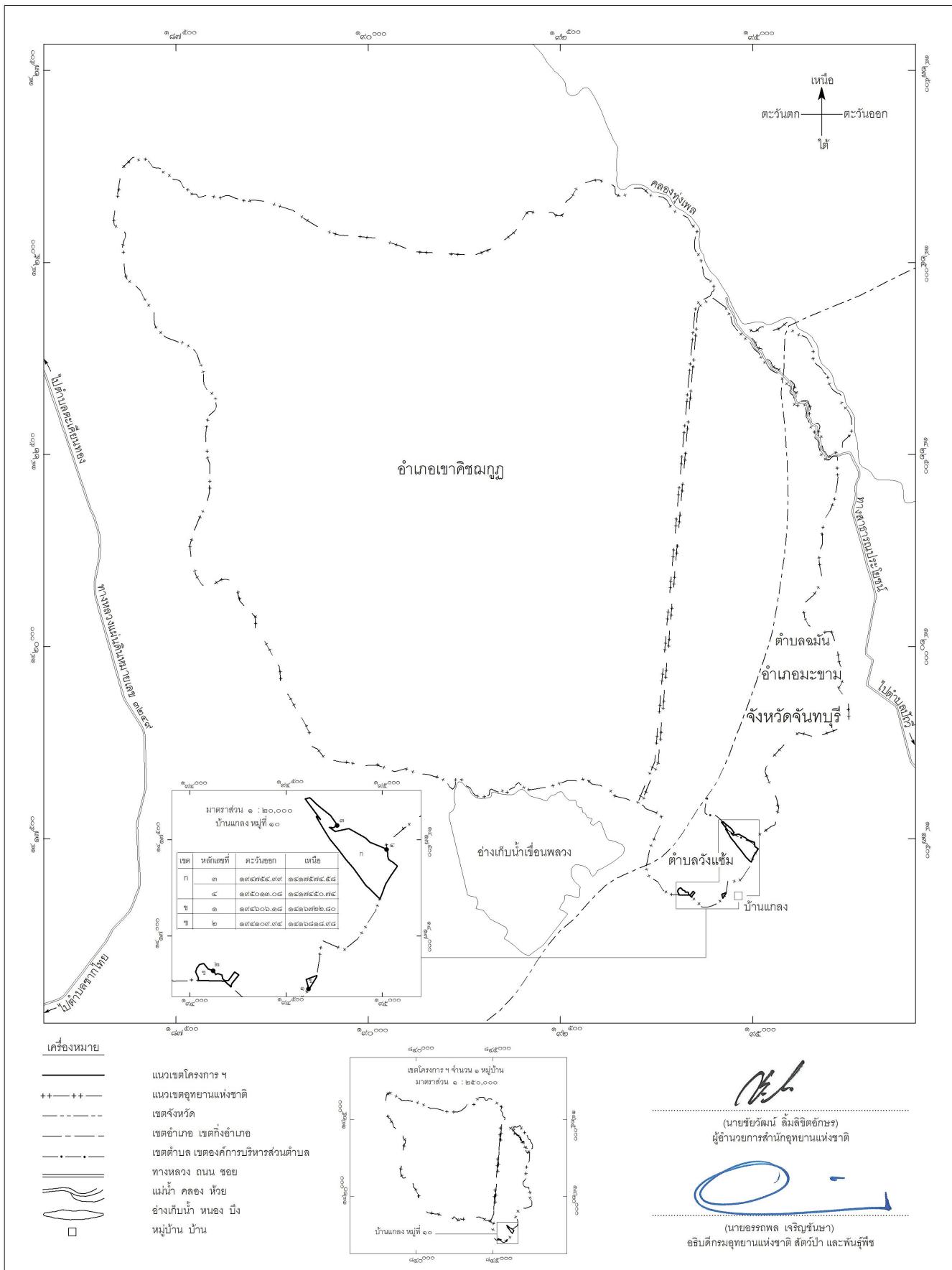

แผนที่ท้ายพระราชบัญญัคติ
โครงการอนุรักษ์และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้ในอุทยานแห่งชาติ
ตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

พ.ศ. ๒๕๖๗

แสดงแนวเขตโครงการอนุรักษ์และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้ในอุทยานแห่งชาติเขายัมภู
ในท้องที่ตำบลคล้มนัน และตำบลลังแข้ม อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
เนื้อที่ประมาณ ๕๙ ไร่
มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

เมตร ๕๐๐ ๐ ๐.๕ ๑ ๑.๕ ๒ ๒.๕ กิโลเมตร

แผนที่ท้ายพระราชบัญญัคติ
โครงการอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้ในอุทยานแห่งชาติ
ตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

พ.ศ. ๒๕๖๗

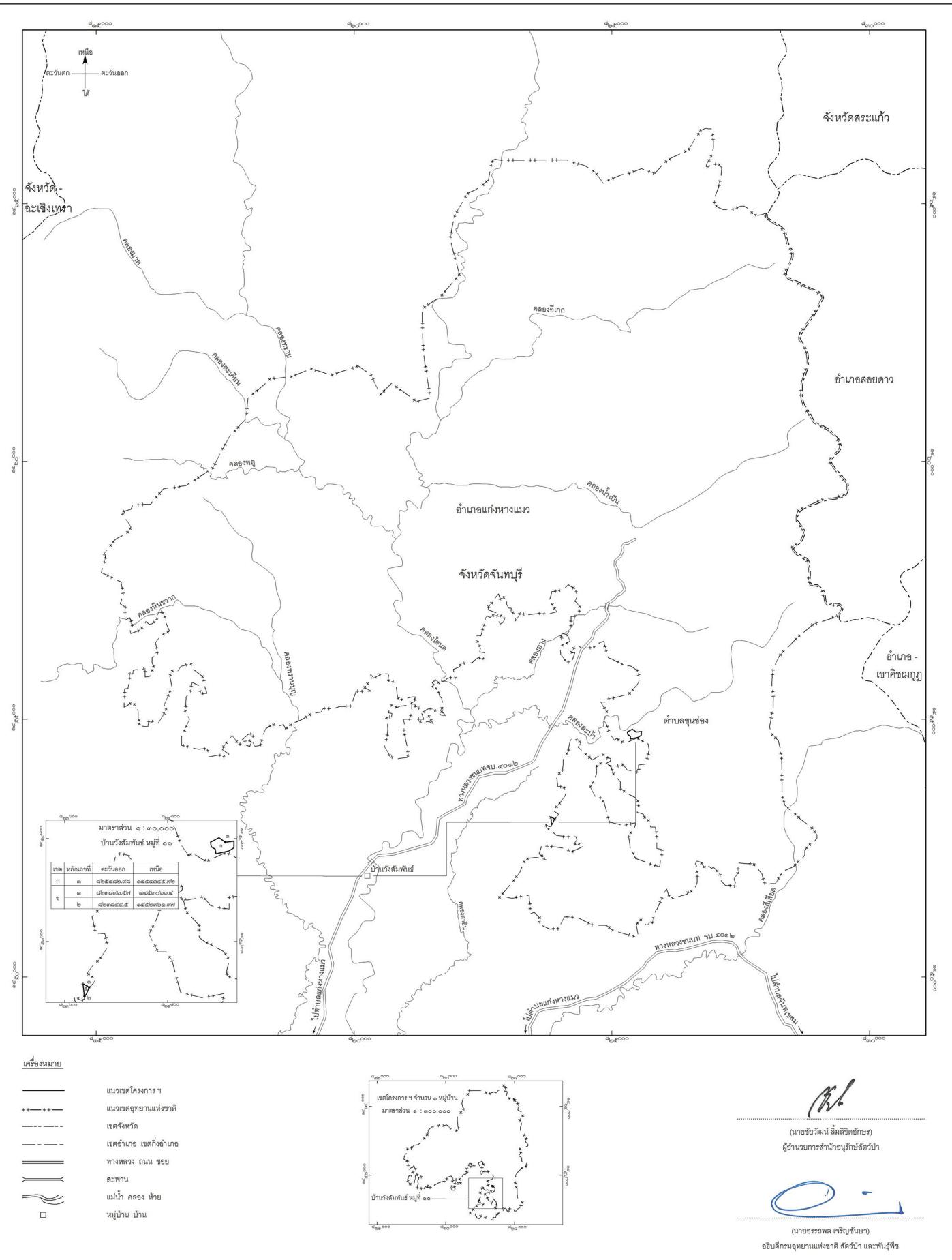
แสดงแนวเขตโครงการอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้ในอุทยานแห่งชาติ

ในท้องที่ตำบลลุนซ่อง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี

เนื้อที่ประมาณ ๒๓ ไร่

มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

เมตร ๑,๐๐๐ ๐ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ กิโลเมตร

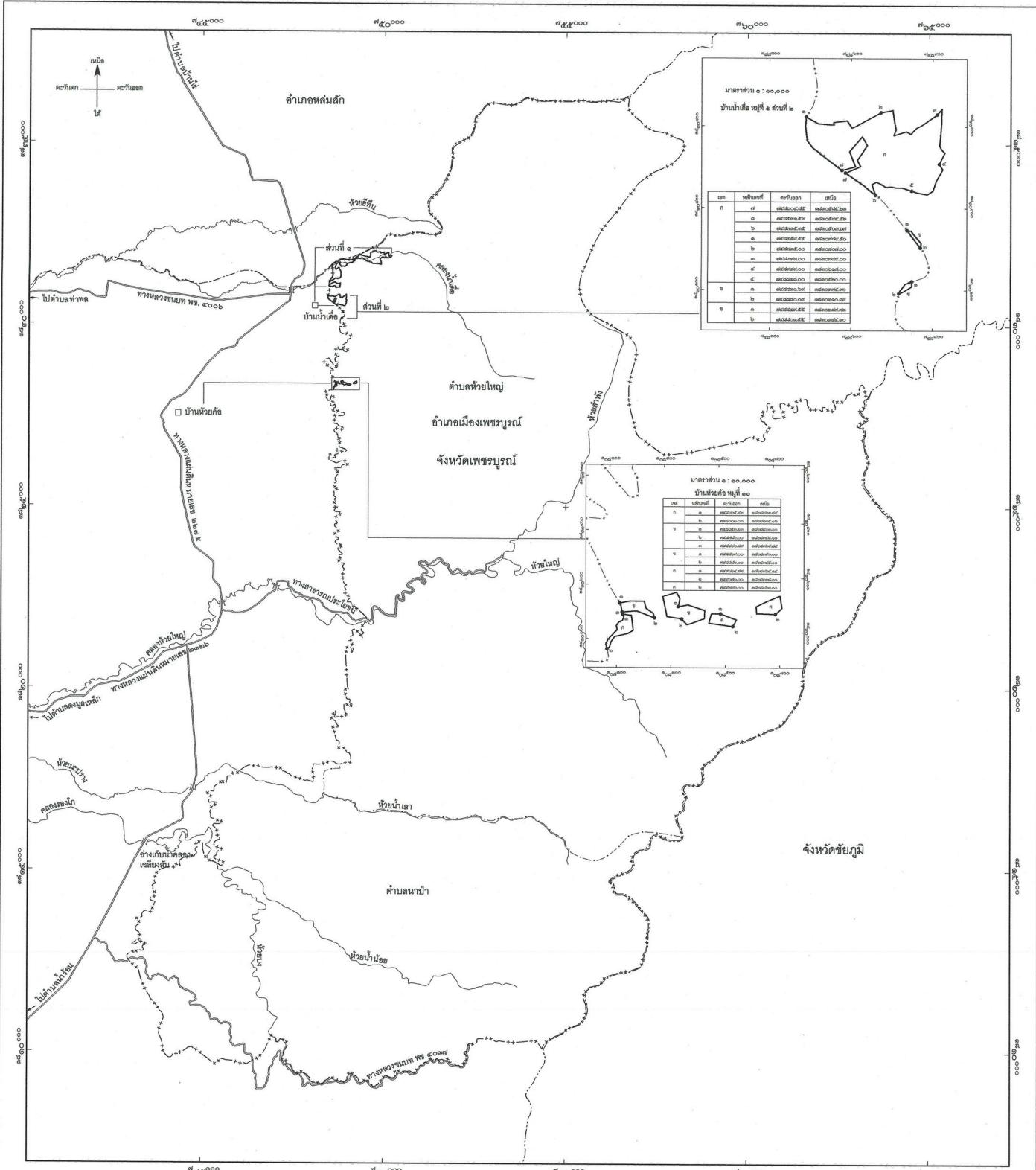

แผนที่ที่ดินพระราชนครินทร์
โครงการอนุรักษ์และดูแลลักษณะพิเศษทางประวัติศาสตร์ในอุทยานแห่งชาติ
ตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

พ.ศ. ๒๕๖๗

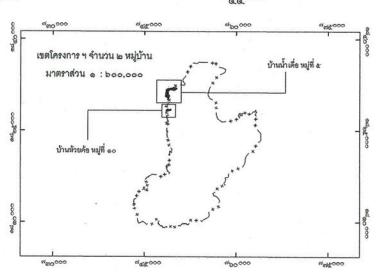
แสดงแนวเขตโครงการอนุรักษ์และดูแลลักษณะพิเศษทางประวัติศาสตร์ในอุทยานแห่งชาติด้านนอก
ในท้องที่ตำบลห้วยใหญ่ อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์
เนื้อที่ประมาณ ๒๖๐ ไร่
มาตราส่วน ๑ : ๕๕,๐๐๐

เมตร ๑,๐๐๐ ๐ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ กิโลเมตร

บรรทัดฐาน

- แนวเขตโครงการฯ
- แนวเขตอุทยานแห่งชาติ
- > เขตจังหวัด
- > เอกซ์คันทรี
- เอเชียนคันทรี
- เส้นกิ่งอ่างทอง
- เส้นคันทรี เส้นของกิ่งการบริหารส่วนตำบล
- ทางหลวง ถนน ซอย
- สะพาน
- แม่น้ำ คลอง ห้วย
- ช่องเก็บน้ำ หนอง บึง
- น้ำบ่อ บึง บ้าน

(นายชัยรัตน์ ลี้สิริคันธ์)
ผู้อำนวยการสำนักอุทยานแห่งชาติ

(นายอรรถพล เจริญรัตน์)
ผู้อำนวยการสำนักอุทยานแห่งชาติ สัตหีบ และกันตัง

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากรัฐบาลมีแผนงานหรือนโยบาย เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ไม่มีที่ดินทำกินและได้อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติภายในได้กรอบเวลาตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เรื่อง การแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ หรือตามคำสั่งคณะกรรมการป่าไม้ และนโยบายการปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวในส่วนราชการปัจจุบัน ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๗ ให้ได้อยู่อาศัยหรือทำกินเป็นการชั่วคราว โดยมิได้สิทธิในที่ดิน ประกอบกับมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติตราพระราชบัญญัติจัดทำโครงการ เกี่ยวกับการอนุรักษ์และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติภายในอุทยานแห่งชาติ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ และคุณสมบัติ หน้าที่ในการอนุรักษ์ พื้นฟู ดูแลทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพ ตลอดจนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอยู่อาศัยหรือทำกิน การสิ้นสุดการอยู่อาศัยหรือทำกิน ของผู้อยู่อาศัยหรือทำกิน รวมทั้งกำหนดมาตรการในการกำกับดูแล การติดตาม และการประเมินผล การดำเนินโครงการตั้งกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้